

החמות בפרחי טרכליום לבן

גבי צוברי, שלומית כרמי – מו"פ ערבה

הקדמה:

באזור הערבה קוטפים טרכליום לבן בין החודשים אוקטובר ויוני. בשולי התקופה קרי בחודשים אוקטובר ונובמבר ובאביב – אפריל, מאי ויוני מקבלים החקלאים הרבה הערות על פרחים חומים לפני מכירה בבורסה. לעיתים באביב נראים סימנים על פרחים עוד לפני פתיחתם טרם ייקטפו ולעיתים התופעה נצפית רק לאחר משלוח הפרחים בהגיעם ליעדם בחו"ל. בניסיון להבין את מקור הבעיה במטרה לפתור או למזער אותה בצענו מס' ניסיונות ותצפיות בתחנת יאיר ובמחלקה לאחסון בוולקני כאשר הפרחים נלקחו ממשקים חקלאיים.

ניסוי מס' 1: 4/5/2001 משק מלכה

השפעת שעת הקטיף ומצב רוויית הקרקע על ההחמות לאחר משלוח

המטרה:

לבדוק האם קיים הבדל באיכות הפרחים בין קטיף בוקר לקטיף אחה"צ והאם ישנו הבדל בין קטיף משדה רווי מים לקטיף משדה חסר מים.

הטיפולים:

1. קטיף בוקר משדה שהושקה מס' שעות לפני הקטיף.
2. קטיף בוקר משדה שהושקה שלושה ימים לפני הקיף.
3. קטיף אחה"צ משדה שהושקה מס' שעות לפני הקטיף.
4. קטיף אחה"צ משדה שהושקה שלושה ימים לפני הקיף.

הפרחים נקטפו, הושמו בתמיסת TOG-6, נשארו 4 שעות במחסן ולאחר מכן קוררו במשך 14 שעות. לאחר הקירור נארזו בקרטון והוכנסו לחדר בטמפ' של 10°C ליממה נוספת.

תוצאות:

ההחמות הראשונות על גבי הפרחים הופיעו עם הוצאת הפרחים מהקרטון לאחר הסימולציה למשלוח.

לא היו הבדלים ברורים בעוצמת ההחמות של הפרחים בין הטיפולים, כלומר לא היה הבדל בעוצמת ההחמות בין אם הקטיף בוצע בבוקר או אחה"צ וכמו כן לא היה הבדל בין קטיף משטח רווי לקטיף משטח לא רווי.

ניסוי מס' 2 : 11/5/2001 משק מלכה

השפעת הטענה קצרה T.O.G.5 על החמות טרכליום לבן

המטרה:

הגבעול הקטום של פרח הטרכליום מפריש חלב. המטרה בניסוי לטפל בחלב לפני ההטענה והקירור ולבחון את ההשפעה על איכות הפרחים.

הטיפולים:

1. T.O.G.5 0.4% משך חצי שעה והעברה לתמיסת כלור.
2. T.O.G.5 0.4% משך שעה אחת והעברה לתמיסת כלור.
3. T.O.G.5 0.4% משך שעתיים והעברה לתמיסת כלור.
4. הטענה בכלור בלבד.

הצמחים הוכנסו לאחר 4 שעות בתמיסת כלור במחסן לקירור 2°C - 4°C למשך 14 שעות ולאחר מכן נארזו והוכנסו לחדר קירור בטמפי של 9°C למשך 24 שעות נוספות. בסיום הסימולציה הוכנסו הפרחים לאגרטלים בחדר תצפית.

התוצאות:

קצב הפתיחה בכל הפרחים היה אחיד במהלך ימי התצפית. הטיפול T.O.G.5 גרם לנזק באיכות הפרחים והעלים. ככל שהפרחים שהו זמן ממושך יותר בתמיסת החמות היו רבות יותר ומשך חיי הפרח היו קצרים יותר. החמות הופיעו בכל הטיפולים כשלושה ימים לאחר המשלוח.

ניסוי מס' 3 : 24/10/2000 משק טבלן

השפעת תנאי המשלוח על החמות טרכליום לבן

המטרה:

בניסוי זה ביקשנו לבדוק האם הלחות באריזה במהלך המשלוח משפיעה על התפתחות ההחמות בפרחי הטרכליום.

מהלך הניסוי:

הקטיף התבצע בעונת הסתיו ב- 24/10/2000. הפרחים הוטענו בכלור ושהו בקירור של 3°C במשך 24 שעות. לאחר מכן נארזו באריזות שונות ושהו בחדר חשוך בטמפ' של 10°C במשך 24 שעות נוספות.

הטיפולים: 1. קרטון אטום ובתוכו חמישה אגדים עם צלופנים.

2. קרטון מחורר ובתוכו חמישה אגדים ללא צלופנים.

התוצאות:

בקרטון המאוורר ובו פרחים ללא צלופן הפרחים נראו "עייפים" עם הוצאתם מן הקרטון. זמן קצר מאוד לאחר ששהו במים התאוששו ולא נראה הבדל בינם לבין הפרחים עם הצלופנים שהוצאו מהאריזה האטומה.

האריזה בצלופן שמרה על איכות הפרח טוב יותר במהלך המשלוח, כנראה משום ששמרה הלחות והרעננות במשך המשלוח. הפרחים שנארזו בקרטון המחורר ללא צלופנים היו עם החמות חמורות בפרחים ובכל מקרה החמות חזקות יותר מאשר בפרחים שנארזו באריזה סגורה ובצלופנים.

ניסוי מס' 4 : 29/11/2000 משק פיטשון
השפעת השקיה לפני קטיף על החמות טרכליום לבן

המטרה:

בדיקת השפעת השקיה לפני קטיף על החמות טרכליום לבן.

מהלך הניסוי:

הפרחים נקטפו ב- 29/11/2000 משתי חלקות.

האחת הושקתה כ- 3 שעות לפני הקטיף והשנייה הושקתה יומיים לפני הקטיף.
הפרחים הוטענו בתמיסת כלור 4 שעות ללא קירור ו- 12 שעות בקירור בטמפ' של 3°C. לאחר הקירור הפרחים נארזו והועברו לחדר בטמפ' של 9°C למשך 24 שעות.

תוצאות:

ביום השלישי בחדר תצפית החלו להראות הבדלים. אך במפתיע לטובת הפרחים שנקטפו מהשדה שלא קיבל השקיה לפני ובסמוך לקטיף. בפרחים שנקטפו מהשדה הרווי נראו החמות קלות מהיום השלישי בעוד שבפרחים שנקטפו משדה שקיבל השקיה יומיים לפני הקטיף החמות החלו להראות לאחר כחמישה ימים בחדר התצפית